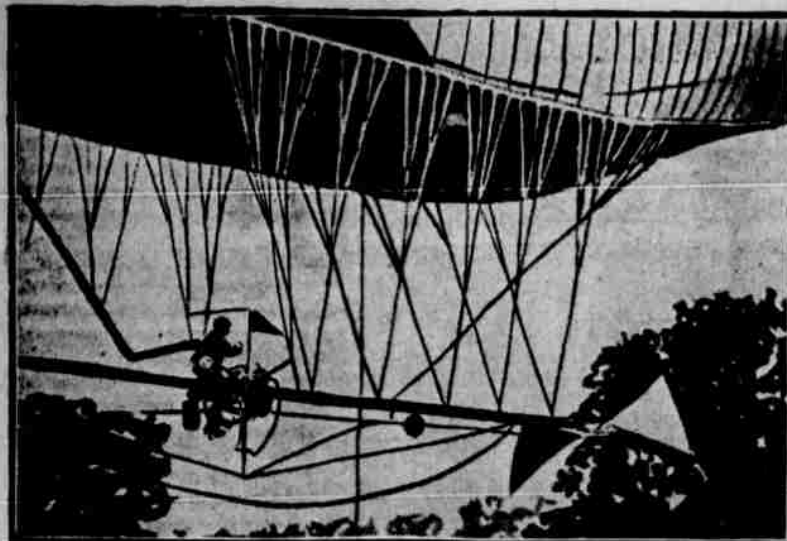

VYTRVALOST KORUNOVÁNA ZDAREM.

Geniální vynálezce Santos Dumont rozluštil problém říditelného balonu.

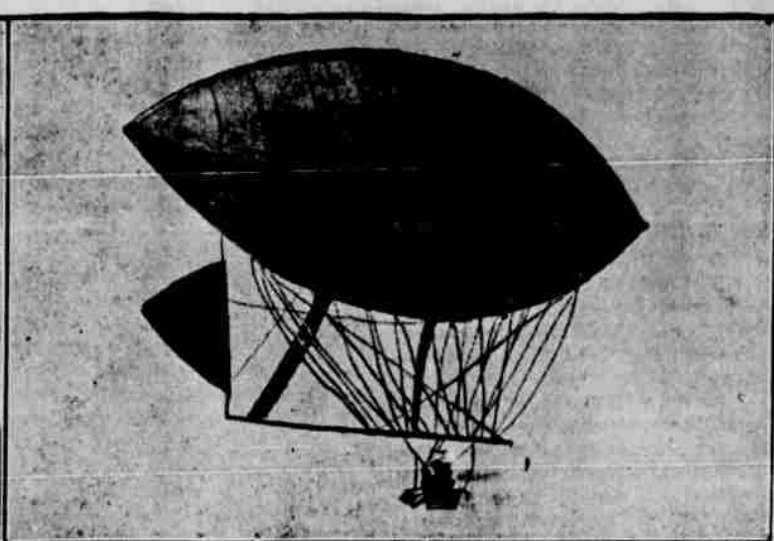
Sestavení jeho balonu a přehled vykonaných pokusů o získání Deutchovy ceny.

Motor a kormidlo balonu.

Santos Dumont, vynálezce říditelného balonu

Balon letící vzduchem.

Oč se vynálezci všech národů tak dlouho pokoušeli a co se zdálo až do nedávna problémem téměř nerozlustitelným, to konečně podařilo se geniálnímu, mladému vynálezci Santos Dumontovi, rodilému Brazilianu.

On posledním zřetelným svým pokusem, vykonaným v Paříži, dokázal, že říditelný balon není více žádným snem, ale že jest to skutečnost, která bude mít dalekosáhlý vliv. Santos Dumont rozřešil otázku říditelného balonu a pomocí svých strojů dává tomuto směru dle vlastní své vůle; balon jeho není tedy více hříčkou větru, jako byly až dosud všechny ostatní balony.

Santos Dumont jest teprve 28 roků star a otázka vzduchoplavyby zajímala ho již dlouhá léta. Jsa pobádán mnohými pokusy svých předchůdců, zvláště A. Giffarda a Krebse, dospěl po dlouhých zkouškách k tomu náhledu, že petrolejový motor toho druhu, jakého užívají Dion-Bouton pro své automobily, hodil by se nejlépe za pohonovou sílu k říditelnému balonu a na základě toho sestavil Santos Dumont dne 18. září 1898 balon číslo 1., při němž užil petrolejového motoru a od té doby činil stále pokusy, opravoval motor i balon a teprve číslem šestým podařilo se mu docílit úspěchu, po němž toužil a kterýž od celého vzdělaného světa uvítán byl s uznáním.

Balon Dumontův jest zhotoven ze silného hedvábní a má podobu doutníku. Délka jeho obnáší 112 stop a pojme při svém naplnění 19,000 stop plynu. Asi 33 stopy pod balonem umístěn jest motor se čtyřmi cylindry, o 16 koňských silách, dále nádrž s petrolejem,

kormidlo a konečně pod tím jest košik pevně upletený z lehkého proutě, z něhož vynálezce balon svůj řídí. To vše jest připevněno k balonu silnou sítí z ocelového drátu, asi jednu osminu palce tlustého. Kormidlo balonu má dvě lopatky, z nichž každá jest 13 stop dlouhá. Rám jejich jest zhotoven ze dřeva a ocele a potáhnut jest hedvábním, přes něj přetažen jest ještě pryžec. Uvnitř velkého balonu nalezá se ještě jeden menší naplněný vzduchem zvláštním ventilátorem, poháněným motorem, jehož účelem jest, aby velkým balon, naplněný plynem, udržel by stále v stejnému stavu vzhledem k atmosférickým tlakům. Konečně balon jest opatřen řídicím lanem, vážícím 85 liber, pomocí jehož může vynálezce dle potřeby sestoupiti se svým balonem.

Zde jsou naznačeny jen povrchní rysy tohoto geniálně sestaveného balonu, jenž spojuje v sobě hlavní dvě věci: poměrnou lehkost a při tom zvláštní sílu a důkladnost.

Poslední své pokusy, které konečně vedly k úplnému úspěchu, započal Santos Dumont s balonem číslo 5, a sice dne 12. července o 3. hodině odpolední, z parku Aero klubu v St. Cloudu. Vystoupiv se svým balonem, přeletěl řeku Seinu a nad závoďistěm v Long-champs ve výšce 500 až 800 stop provedl se svým balonem několik obrátů, navrátil se vždy na místo, odkud poprvé vyletěl. Zjistiv takto na své pochybnosti, že může balon svůj řídit dle vůle, druhého dne o 7. hod. ranní zamířil k Eiffelově věži, avšak nad parkem Trocadero byl nucen sestoupiti, aby opravil náhle porouchavší se kormidlo. Pak se na-

vrátil opět k stanovišti Aero klubu a vyletěl znovu k Eiffelově věži, dvakrát ji obeplul a vrátil se opět do St. Cloudu, vykonav tuto cestu za hodinu a několik minut.

Dne 13. července opakovatel Santos Dumont opět svůj experiment, tentokrát ale technická komise Aero klubu byla na místě aby rozhodla, zdali cesta kolem věže Eiffelovy byla vykonána v určený čas, což bylo podmínkou k získání Deutchovy ceny 100,000 franků, kterou tento určil prvním větroplavci, když vykoná cestu ze St. Cloudu a obepluje Eiffelovu věž a navrátní se na stanoviště, z něhož se vznesl do vzduchu, vše ve 30 minutách. Odpověď v 1/27. hod. vše bylo připraveno a Santos Dumont dal rozkaz k puštění balonu, jenž vznesl se do výše asi 700 stop a učiniv velkou zatáčku, zamířil proti větru, který počal silně vát.

Větroplavec, zjistiv takto, že balon dovede si raziti cestu kolem věže, konečně obrátil svůj stroj směrem k Eiffelově věži. Balon letěl přímo a stejnoměrně, odpovídaje každému se dotknutí kormidla a dostihnul Eiffelovu věž okolo 7. hodiny. Obeplul ji asi ve vzdálenosti 50 stop a v 7. hod. 20 minut byl již opět na svém stanovišti u Aero klubu.

Ve celku tato cesta vykonána v 35 minutách. Santos Dumont ztratil Deutchovu cenu pět minutami, avšak vykonal něco, co se žádnému větroplavci dosud nezdálo, že jeho balon řídí se jeho vůlí a ne vůlí větru. Malé porouchání jeho motoru zavinito, že nemohl vyvinouti pohonovou sílu úplnou a to zavinito ono pětiminutové opoždění.

Za několik dní na to učinil neuvěřitelný větroplavec nový pokus,

avšak nešťastnou náhodou kotvící provaz zachycen byl ve vysokých stromech lesíku v Bois de Boulogne a Santos Dumont, aby svůj balon vyprostil, musel vyházeiti všechnu přítěž a tato nehoda přiměla ho k tomu, že se vzdal tentěm dalším pokusům. Balon po vyházení přítěže vyletěl do výše asi 800 metrů a učiniv velikou zatáčku, vrátil se v klidném, stejno měrném letu ku stanovišti Aero klubu, kde Santos Dumont motor zastavil a sestoupil.

Poslední pokus s balonem číslo 5 mohl pro Santos Dumonta skončiti velmi nešťastně. Poroucháním motoru balon náhle spadnul nad Paříž, zachytil se na jedné budově a byl rozbit. Naštěstí však odvážný větroplavec vyvázl bez pohromy a hned započal se sestřizováním balonu číslo 6 a využitkovat veškeré dosud nabyté zkušenosti, v krátké době ho sestavil a v sobotu dne 19. října učinil s ním nový a tentokrát naprosto nový pokus k získání Deutchovy ceny.

S balonem svým vznesl se ze stanoviště Aero klubu do vzduchu ve 2 hod. 44 minut asi do výše 250 metrů, zamířil s ním přímo k Eiffelově věži, kterou obeplul a navrátil se ke stanovišti ještě před uplynutím určených 30 minut. Kotvící jeho provaz nebyl však zachycen v čas a tím ztracen 40 vteřin, následkem čehož se bralé Dion vyjádřil, že Santos Dumont tímto prodlením, bez jeho zavinení, způsobil, že Deutchovy opět nezískal.

Sotva však to vyslovil, tu z obrovského davu shromážděných tam lidé ozvaly se hlasy nevole a sykot, tak že konečně M. Deutch, předseda Aero klubu, jenž odměnu tu vypsal, přistoupil k Santos

Dumontovi a podáváje mu pravici řekl k němu hlasitě: „V každém případě, jestli jsem cenu získal, připadne tato chudým města Paříže.“

Santos Dumont stráje si pot zcela, odvětil klidně: „V každém případě, jestli jsem cenu získal, připadne tato chudým města Paříže.“

Při posledně této větroplavbě byl Santos Dumont podporován přímo ideálním počasím. Větr neval větší rychlostí než 7 mil za hodinu a veškeré stroje pracovaly s akuratesou, tak že mladý vynálezce řídil svůj balon s takovou lehkostí, že se pohyboval jako obrovský pták ve vzduchu. Kolem věže obeplul graciálně a ačkoli v té době vál proti němu dosti silný vítr, tu stroj jeho přefěžáku tu překonal hravě.

Santos Dumont hodlá nyní sestrojiti balon větší a silnější, aby s ním možno bylo konati delší cestu a vyslovil se, že pokus se přefěžáku s ním atlantický ocean.

Geniální tento vynálezce narodil se v Rio Janeiro v r. 1873, kde otec jeho byl kávovým králem. Matka jeho byla Francouzka a Santos Dumont již hned v mládí svým jela neobyčejně vlohách technické. Jsa sotva 12 roků star, již řídil parostroje na plantážích svého otce a získával si tak již v tomto útlém mládí značných technických vědomostí, které později rozhojňoval pečlivými studii.

Jest jisto, že v oboru vynálezce pojištěno jest nyní Santos Dumontovi jedno z nejčestnějších míst.

Jak zachránil seržant Kofínek strýci Splavničkovi \$60.

Vysvobodil ho ze sítě agenta prodávajícího hromosvody.

Musel však použít „pádňáků“ k tomu účelu.

Kofínek byl jedním z nejhezčích a nejstatečnějších hochů v nebraském pluku, který na Filipínách, stoje proti rebelům, dostal první svůj křest ohněm. Když pluk po platných svých službách přijel zpět do Nebrasky, tu Kofínek svělelku uniformu, v které sloužil se ctí a usadil se opět na farmě svých rodičů, aby jim pilnou a mužnou svou rukou pomáhal a všichni farmeři z celého okolí měli „žima“ rádi pro jeho pilnou a veselou povahu. Jednoho dne jel do městečka s fůrou korny a na cestě zastaven byl náhle zvolán: „Žim, máš čas? Pojď sem trochu.“

Byla to teta Splavničková, která stojí na zápraží, na vlně. Kofínek přivázal koně k plotu a s veselým úsměvem ptal se farmářky: „Nu, co pak chcete, teto?“ „Žim, poslouchej, jestli pak víš, že můj muž chce se sebe udělat ošle a chce se dát naplátnit!“ „Jak to?“ udiveně ptal se Kofínek.

„Chce koupit hromosvod na stodolu. Jedenadvacet let ta stodola stojí a hrom do ní neuhodil, ale tu najednou čerchmst sem přinesl agenta, který by vymluvil na jalový krávký tele a ten mého starého nastražil, že mu hrom do stodoly uhodí, nekoupí-li za š60 hromosvod. Ten můj muž, bože má netrestej, takový starý ošel a chce se dát naplátnit a nechce a nechce se poslechnout. Možná kdyby mi ty s ním promluvil!“

„Ale, teto, já osvim, jak by mu to bylo vhod, to víte, on má svůj rozum“, vymlouval se Kofínek. „Máš ho, ale nemá ho už“, vysvětlila si farmářka a doložila: „Žim, já vím, že na tebe dávně

mnoho dá, od té doby, co jsi prohandoval ty staré hodinky za hříbě, tak myslí o tobě, že nejchytřejší člověk. Jen jdi a udělej mě to k vůli a taky k vůli ěni.“

To slovíčko ěni mělo na Kofíňka hypnotický vliv, neboť nositelka jeho, sličná dcera strýce Splavničky, padla mu hluboko do oka. „Udělal co mohu, teto“, řekl a zamířil ke stodole, kde Splavnička byl zabrán v důležitý rozhovor s agentem.

Ten se jaksi úkosem podíval na bližšího se Kofíňka, leť dále si ho nevnímal a hbitě vypočítával jaký úspěch hromosvod farmářky přinese a jaké neštěstí se mu stane, nepostaví-li ho co nejdříve a z celé jeho rozmluvy bylo vidět, že lhal jako by tisknul. Agent měl farmáře už tak daleko, že se tento hotovvil podepsat kontrakt.

„Poslouchejte, strýče“, vložil se do toho nyní Kofínek, „mrzí vás ta stodola tak moc?“

„Proč by mě mrzela, vždyť jí potřebuju.“

„Well, já jen myslím, že vás musí mrzet, proto že na ni chcete dát hromosvod. Dvacet roků do ní neuhodilo, ale to můžete být jisti, že jak tam na ní hromosvod dáte, že do ní uhodí š60.“

„Co pak vy víte o hromosvodech“, spustil agent na Kofíňka, „bylo by lepší, abyste nestrkal nos tam, do čeho vám nic není.“

„Možná, že vim o hromosvodech více, nežli vy“, odvětil Kofínek, „tenkrát jsem byl agentem hromosvodů.“

„Ah, nesmysl!“ „A dále“, pokračoval Kofínek, „z 58 stodol, které shofely v těchto čtyřech sousedcích okresech, čtyřicet sedm jich mělo hromosvody, a já mám doma všechny

noviny o těch ohních, tak že to mohl dokázat. Já jsem si sám myslel, že ten hromosvodový byznys je dost dobrý a že bych to mohl v něm zkusit, ale svědomí mě nedalo.“

„Pane, vy jste hlaf“ vzkřikl agent, zrudnuv celým v obličeji a zatínaje pěstě.

„To setluje celý náš rozhovor“, řekl Kofínek vážně a dodal: „Kde chcete ležet?“

„Málo strachu“, kasal se agent, „máte-li chuť, pojďte, aspoň do vás vtluču trochu rozumu.“

Kofínek děle nečekal a po pěti minutách agent ležel na kupě hnoje a prošil o milost. Kofínek ho pustil a agent vstáváje, vytáhnul rychle šátek, aby si utřel nos, z kterého mu črčila krev. Pak obrátiv se ku svému soupeři, pravil k němu:

„Človče, nepocházejte z famelie fajfytá!“

„Ovšem že“, odvětil Kofínek, „můj pradědeček pomáhal porazit Napoleona u Lipska.“

„A co vás dědeček?“

„Ten pod Radeckým fezal Taliany!“

„A váš otec?“

„Ten v roce 1866 atál u Králového Hradce proti Pražům.“

„Strýče, myslíte to opravdu!“

„Š60, viděl jsi, že by byl starý Splavnička někdy zrušil své siotvo?“

„Nu, co byste tak tomu říkali, kdybyste chtěl vaši ěni?“

„Hochu, máš jsi mít, bude-liš chtít!“ zvolal starý farmer upřimě, a Kofínek za svou znalost o hromosvodech, kterou tak pádným způsobem na agentovi dokázal, dostal v několika měsících tu nejkrásnější odměnu v podobě roztomilé žinky.

Typický jiho-afriky obchod. O. R. Larson, z Bay Villa, Sundays River, Kapská osada, vede obchod typický pro jižní Afriku, v němž se může koupiti vše, obecně řečeno, od „jehly až do kotvy.“

Obchod tento nalezá se v údolí devět mil od nejbližší železniční stanice a asi dvacet pět mil od nejbližšího městečka. Mr. Larson praví: „Jsem obdařen přírodní odměnou farmářských do vzdálenosti třiceti mil, z nichž mnohým opatřil jsem Chamberlainův léky. Všichni dosvědžují hodnotu jejich v domácnosti, kde rada lékařská téměř již byla marnou. Na jedné míli kolem mého obchodu bydlí asi 60 obyvatelů. Z těchto, během posledních dvanácti měsíců, ne méně než čtrnáct bylo úplně vyléčeno Chamberlain's Cough Remedy. To zajistí službu k dobrému jeho pověstí.“ Na prodej u všech lékárníků.

3 DENNĚ... více stálého výsledku saru-tajíme každému, kdo převeze jednatelství našich ráma, lodibism, kraljii, ná-božených, vlastenských a pod. obrátí. O. A. SILBERMAN, P. 2, St. Paul, Minn.

Dr. Fenner's Golden Relief! Starý rány, vředy, revmatismus, nos raje pravě pomoc ve všech případech. Váží 6 minut rubl (1 minutu) zastaralé vředy, bíléky, spal, nádor, Nádorův nádor, berušky, chřipky, Ledi trádou bolou, svalí i vlnití v 1 až 5 minutách. O obchoděti u všech lékárních, poštové etc. Prodává, N. Y.

O šrotování krmiva. V úvahu je, že šrotování krmiva jest daleko pro příměr šrotitelných let a že cena korny příměru daleko jest vyšší, než cena šrotu. Šrotování krmiva jest tedy velmi výhodnou a ziskovou věcí. Šrotování krmiva jest tedy velmi výhodnou a ziskovou věcí. Šrotování krmiva jest tedy velmi výhodnou a ziskovou věcí.

z takových jest „Ideal No. 20“ který vyráběn jest touto všeobecně známou a spolehlivou firmou Freeman Manufacturing Co. ve Freeport, Ill. Šrotovák tento má jisté přednosti, jeť má takovou cenu, že lze ho použiti i pro malé hospodářství. Jeho konstrukce je tak jednoduchá, že jej lze použiti i pro malé hospodářství. Jeho konstrukce je tak jednoduchá, že jej lze použiti i pro malé hospodářství.

jest zhotovený z nejlepšího tvrdého bílého železa a při práci vytváří do neškodného. Jestliže jsou apné bu jakýchkoliv nemoci, mají lékní šrotovák jistě prospěch a pohodu. Jestliže jsou apné bu jakýchkoliv nemoci, mají lékní šrotovák jistě prospěch a pohodu.

Přichází a odchází... nemoce jater, nečistá krev, potíže žaludeční, ztráta chuti k jídlu, nezáživnost, zácpa a žlučnatost. Dr. AUGUST KÖNIG'S Hamburger Tropfen

V Kalifornii. Největší vady v Kalifornii jsou ony, jež za peníze nelze koupiti. Burlington Route. Úřadovna: 1502 Farnam ul. 10. a Mason ul. Telefon 250.

Vyléčení záduchy zdarma. Asthmalene přináší okamžitou úlevu a trvalé vyléčení ve všech případech. Pošle se úplně zdarma po obdržení listku.

CHAINED FOR TEN YEARS. EVERY BRINGS RELIEF. Rev. Dr. Morris Wechsler, rabin Cong. Syn. Izrael, v New Yorku, se dne 2. ledna 1901 píše: Dr. TAFT BROS., MEDICINE CO.

Na zkoušku láhev pošleme vám zadarmo, zašlete-li nám poštovní listek. Neodkládejte. Píšte hned a adresujte: Dr. TAFT BROS., MEDICINE CO., 79 East 130th Street, NEW YORK CITY.

Nebraska Business Shorthand College. Boyd Building roh 17é a Harney ul. - Omaha, Neb. Schválena řídící vyšších škol, předními obchodníky a soudními zpravodaji. UPLNĚ DOKONALÁ